

BIN 3076 Utvikling for økt konkurransekraft

Studium

Kursansvarlig

Espen Skaldehaug

Institutt

Institutt for regnskap - revisjon og foretaksøkonomi

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

30

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Dette programmet er et bedriftsinternt program for mellomledere i ulike deler av en industrivirksomhets operative aktiviteter. Det har fokus på å tilføre deltakerne kunnskaper og ferdigheter i den hensikt å systematisk forbedre bedriftens konkurranseevne. Programmet skal gi deltakerne bedre forståelse for bedriftens markedsmessige, organisatoriske og industrielle utfordringer og skal gi dem nye tenkemåter, kunnskaper, metoder og verktøy for å utvikle nye eller forbedre eksisterende løsninger og praksiser. Til dette hører især forståelse for og bruk av «lean» prinsipper, innovasjons- og prosjektledelses metoder og verktøy, bedre forståelse av styrings-, interaksjons- og koordineringsutfordringer i komplekse forsyningskjeder og salgs- og markedsføringskanaler og for bruk av integrerte kommunikasjons- og styringssystemer i arbeid med å oppnå systematiske forbedringer. Videre skal programmet lære deltakerne grunnleggende økonomisk teori og forståelse for krav til og bruk av metoder og verktøy for vurdering av investerings- og forbedringsprosjekter. Dette skal også anvendes av deltakernes eget arbeid med slike prosjekter i programmet. Deltakerne skal igjennom hele programmet arbeide med konkrete prosjekter som skal presenteres for bedriftens ledelse som godt underbyggede prosjektforslag ved avslutningen av programmet.

Merk at dette programmet, dersom kriteriene for dette er oppfylt, kan gjennomføres i klasser bestående av både Bachelor of Management studenter (BIN 3076) og Master of Management studenter (BLU 3077). Ved felles undervisning i BIs Corporate programmer for disse to studentgruppene skal undervisningen generelt ligge på Master of Management nivå, men det vil bli stilt ulike krav til de to studentgruppene med hensyn til forståelse og anvendelse av det fagstoffet som har blitt gjennomgått. Selv om alle studentene har deltatt på samme forelesning så vil det under alle programmets syv samlinger bli stilt høyere krav til Master of Management studentene med hensyn til refleksjon, det være seg forståelse for begrensninger og muligheter i anvendelsen av fagstoffet, evnen til abstraksjon og evnen til å se sammenhengene mellom de ulike temaene som formidles. En naturlig følge av at det stilles ulike krav til refleksjon og grunnleggende forståelse for Bachelor of Management og Master of Management studenter vil være behovet for en viss grad av differensiering i undervisningsopplegget. En slik differensiering vil skje gjennom forskjeller i

- metodekurs
- ulike lærebøker med større krav for Master og Management-studentene
- veiledningsopplegg på prosjektoppgaven
- øvingsoppgaver
- tilrettelegging frem mot ulike eksamener.

Læringsmål

Kunnskapsmål:

Deltakerne skal ha opparbeidet seg kunnskap om:

- Lean (kontinuerlig forbedring)
- Markeds- og produktivitetsforhold
- Verdikjeder
- Innovasjonsprosessen
- Kontantstrømmer versus profit
- Bruk av netto nåverdi metoden
- Prosjektplanlegging og prosjektstyring
- Risikostyring
- Kvalitetskontroll i prosjekter
- Kostnadsstyring
- Arbeidskapitalstyring

Ferdighetsmål:

Etter endt kursprogram skal deltakerne ha tilegnet seg ferdigheter i:

- å søke, samle inn, vurdere og kritisk tolke relevant informasjon om en problemstilling (presentere og diskutere resultatene)
- i skriftlig å kunne diskutere og redegjøre for informasjon, problemer og løsninger i dialog med ulike grupper (skrive en rapport som henvender seg til både spesialister og ikke-spesialister)
- å arbeide med et prosjekt, både individuelt og som medlem av en gruppe, så vel som å vise ferdigheter i prosjektledelse

Etter endt kurs skal deltakerne kunne redegjøre for

- hvordan økonomiske verdier skapes og for hvordan disse kan beregnes
- hvordan man kan modellere bedriftsøkonomiske problemstillinger i Excel og hvordan man gjennom simulering kan vurdere effektene av endringer i modellenes parametere.
- bruk av fler-periodiske vurderinger knyttet til spesielt investeringsbeslutninger.

Holdningsmål:

Etter endt kursprogram skal deltakerne ha:

- utviklet seg evne til læring gjennom å identifisere behov for ytterligere kunnskaper, samt å utvikle sin kompetanse i et fordypningsområde
- innsett at optimering av en part i mange tilfeller medfører nedprioritering av en annen. Deltakerne skal forstå betydningen av å evne å stille opp relevante alternativer med ulike fordeler og ulemper mot hverandre, analysere disse, og trekke konklusjoner. Deltakerne skal videre innse at selv om måling av virksomhetens output (kvalitet og produktivitet) ikke er entydig, så er det viktig å forsøke å komme frem til objektive mål.

Forkunnskaper

Ingen

Obligatorisk litteratur**Bøker:**

Andersen, Erling S., Kristoffer V. Grude & Tor Haug. 2009. Målrettet prosjektstyring. 6. utg. NKL-forlaget
Bøhren, Øyvind, Gjærum, Per Ivar. 2015. Finans: Innføring i investering og finansiering. 1. Fagbokforlaget
Bø, Eirill, Geir Gripsrud og Arne Nygaard. 2013. Ledelse av forsyningskjeder : et logistikk- og markedsføringsperspektiv. Fagbokforlaget
Modig, Niklas & Pär Åhlström. 2012. Dette er Lean : løsningen på effektivitetsparadokset. Rheologica publishing

Annet:

Lereim, Jon. Foreleserkompendium. Samling av utvalgte artikler med forskjellige forfattere
Olsen, Per Ingvar. Kompendium. Samling av artikler og bokkapitler av diverse forfattere
Skaldehaug, Espen. Kompendium. Samling av artikler av diverse forfattere.

Anbefalt litteratur**Bøker:**

Bicheno, John. 2007. Verktøy for Lean Produksjon : the Lean toolbox. 5th ed. Quest Worldwide Consulting Ltd
Boquist, John A., Todd Milbourn, Anjan Thakor. 2010. The value sphere : the corporate executives' handbook for creating and retaining shareholder wealth. 4th ed. World Scientific Publishing
Lereim, Jon. 2013. Kvalitetsledelse i prosjekter : en erfaringsbasert tilnærming. Akademika
Owens, Trevor, Obie Fernandez. 2014. The lean enterprise : how corporations can innovate like startups. Wiley-Blackwell

Emneoversikt**Modul 1 – Verdiskapning**

Bedriftens utfordringer, strategier og verdier

Verdisfæren

Ledelse for økt konkurransekraft; kontinuerlig forbedring (lean) og prosjektledelse.

Markedsanalyse og markedsdynamikk.

Integrasjon i verdikjeden og ledelse av forsyningskjeder

Introduksjon til verdiskapningsmodellen

Introduksjon til modellering

Informasjon om prosjektutvikling /prosjektarbeid (Business Cases)

Prosjektarbeidets plass i organisasjonen

Modul 2 – Verdikjedeforståelse, kvalitativ og kvantitativ prosjektanalyse, leanbedriften

Utfordringer for bedriften; mellom salg og råvareforsyninger.

Utfordringer for bedriften; vareflyt/logistikk/ verdikjedeoptymering.

Lønnsomhetsvurdering. Om bruk av metoder, modeller og verktøy for analyse av langvarige prosjekt (Eksempelvis netto nåverdimetoden)

Kort om kognitiv bias og konsekvenser for økonomisk analyse

Introduksjon til lean virksomheten

Kort om bruk av Canvasmodeller
Ulike prosjekttypen og deres kjennetegn
Utvikling/forbedring i interaksjon med andre

Modul 3 – Prosjektledelse

Mer om netto nåverdimetoden
Mulighetsbeskrivelse (Business case)
Målformulering, effektmål og leveransemål
Prosjektplanlegging
Prosjektstyring og oppfølging av fremdrift
Styring og endringer av avvik
Risiko- og kvalitetsstyring i prosjekter
Prosjektorganisering og roller
Prosjektorganisering i linjeorganisasjoner
Fra utviklingsprosjekt til integrert praksis. Utviklings- og omstillingsprosesser.

Modul 4 – Økonomi og beslutninger. Om verdiskapning, måling og styring i et bedriftsøkonomisk perspektiv

Økonomisk begrepsapparat
Økonomisk modellering/ prosjektøkonomisk analyse
Kostnadsstyring
Arbeidskapitalstyring
Investeringer og risiko
Rapportering
Mer om lean

Modul 5 – Den totale markedsforståelse

Markedsutfordringer, ny teknologi og ny industriell organisering.
Verdikjedeintegrasjon og -optimering.
Markedsregulering, salg og verdikjede koordinering.
Forbedringsarbeid i relasjon til og i interaksjon med andre aktører.
Mer om innovasjon, lean startup og forretningsutvikling.
Bruk av lean i ulike funksjoner
Gruppearbeid: Rapportering fra og diskusjon av fase 2 av prosjektarbeidet.
Forarbeid til økonomisk analyse av eget prosjekt.
Data verktøy og et første utkast til analyse.

Bedriftsbesøk med fokus på innovasjon og kontinuerlig forbedring.

Modul 6 – Ledelse for økt konkurransekraft

Kommunikasjon av økonomisk informasjon
Interessentanalyse
Lederskap og teamutvikling
Lean virksomheten og bruk av data
Budsjettering og andre styringsmodeller
Corporate Social Responsibility
Presentasjon av prosjektoppgavene i PPT format (15 minutter per prosjekt). Feedback og diskusjon.
Forberedelser til hjemmeeksamen

Modul 7 – Prosjekt presentasjoner

Prosjektpresentasjoner for bedriftens ledelse - i plenum. Evaluering og feedback til deltakerne.

Programmet består av syv moduler med i alt 150 undervisningstimer over to semestre. Det har et prosessforløp der deltakerne skal arbeide med et konkret utviklingsprosjekt i bedriften igjennom hele forløpet, og der det på hver samling vil bli brukt noe tid på at deltakerne får tilbakemelding på sine prosjektarbeider. Forelesningene er basert på pensum, og vil gi faglige innspill til arbeidet med prosjektene. Det forventes at deltakerne mellom hver samling bruker tid på både å forberede seg til forelesningene ved å lese de relevante delene av pensum til hver samling, og at de bruker tid mellom samlingene til prosjektarbeidet. Deltakerne blir påmeldt til undervisning i hvert semester, forelesningskurset i 1. semester hete BIN 3077 og i 2. semester BIN 3078.

Programmet avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave (inntil 20 sider) som teller 60% av total karakteren, samt en 48 timers individuell hjemmeeksamen (inntil 10 sider) som teller 40 % av total karakteren i kurset. Prosjektoppgaven kan skrives individuelt eller i grupper på inntil tre deltakere.

Dataverktøy

Læreprosess og tidsbruk

Programmet gjennomføres gjennom syv moduler med i alt 150 undervisningstimer over to semestre. Det forventes at deltakerne mellom hver samling bruker tid på både å forberede seg til forelesningene ved å lese de relevante delene av pensum til hver samling, og at de bruker tid mellom samlingene til prosjektarbeidet.

Itslearning. Det er også bruk av dataverktøy for økonomisk analyse samt ordinær programdatavare så som Windows Office

Eksamen

Programmet avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave (inntil 20sider) som teller 60% av totalkarakteren, samt en 48 timers individuell hjemmeksamen (inntil 10 sider) som teller 40 % av totalkarakteren i kurset. Prosjektoppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe på inntil tre deltakere.

Eksamenskode(r)

BIN 30761 - prosjektoppgave som teller 60% for å oppnå godkjent karakter i BIN 3076, 30 studiepoeng.

BIN 30762 - 48 timers individuell hjemmeksamen som teller 40% for å oppnå godkjent karakter i BIN 3076, 30 studiepoeng.

Begge eksamener må være fullført og bestått for å få godkjent kurset.

Hjelpemidler til eksamen**Kontinuasjon**

Ved neste ordinære eksamen.

Tilleggsinformasjon